

בעניין:

1. _____ עאמר
ת.ז. _____, תושבת הרשות הפלסטינית
2. _____ עאמר
ת.ז. _____, תושב הרשות הפלסטינית
3. **המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר – ע.ר.**
ע"י ב"כ עוה"ד עביר גיזבראן (מ.ר. 44346) ו/או יוסי וולפסון
(מ.ר. 26174) ו/או עידו בלום (מ.ר. 44538) ו/או יותם בן הלל
(מ.ר. 35418) ו/או חוה מטרס-עירון (מ.ר. 35174) ו/או סיגי בן-
ארי (מ.ר. 37566) ו/או אלון מרגלית (מ.ר. 35932) ו/או ידן
עילם (מ.ר. 39475)
מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200
טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

העותרים

- נגד -

1. **מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית**
 2. **אלוף פיקוד דרום**
 3. **שר הפנים**
 4. **מתאם הפעולות בשטחים**
 5. **מדינת ישראל**
- המשיבים

עתירה למתן צו על תנאי

מוגשת בזאת עתירה למתן צו על תנאי, המופנה אל המשיבים והמורה להם לבוא וליתן טעם:

- א. מדוע לא יעדכנו את כתובתה הרשומה של העותרת 1 בהעתק מרשם האוכלוסין הפלסטיני שבידי ישראל, בהתאם לכתובתה הנכונה והאמיתית, שהינה באלשעראווייה- עלאר בנפת טולכרם שבגדה המערבית, שם היא מתגוררת בפועל עם בן זוגה, העותר 2, זאת בהתאם להודעת הצד הפלסטיני אשר הועברה לצד הישראלי ביום 22.4.07.
- ב. מדוע לא יודיעו מה הוא מקור הסמכות המפורש או מהו הצו המפורש, אשר בהתאם לו הסמכות לעדכון המען הרשום הינה בידי המשיבים, והמעיד מפורשות כי סמכות זו לא הועברה לצד הפלסטיני, זאת על אף סעיף 28 לנספח III להסכם הביניים והמנשר ליישומו.
- ג. מדוע לא יציגו בפני העותרים בפרט, ויפרסמו לציבור הפלסטיני בכלל, את ההסכם בין הרשות הפלסטינית למשיב 1, שעניינו נוהל עדכון המען הרשום של פלסטיני מרצועת עזה לגדה המערבית, אם קיים כזה, ו/או כל נוהל הנוגע לעניין, ככל שהוא קיים.

ד. מדוע לא יפשירו את ההקפאה הנהוגה על ידי המשיבים זה למעלה משבע שנים, ויקבלו מהצד הפלסטיני הודעות אודות עדכון כתובות של פלסטינים, לרבות עדכון כתובות מרצועת עזה אל ערים וכפרים שבגדה המערבית, ויעדכנו את העתק מרשם האוכלוסין הפלסטיני שבידיהם בהתאם.

ה. מדוע לא יודיעו המשיבים כי העותרת 1 יכולה לקבל מענה לפנייתיה במת"ק הקרוב לביתה בטולכרם, וכי יציאותיה לחו"ל ושובה לביתה בנפת טולכרם שבגדה המערבית יוכלו להיעשות דרך מעבר הגבול בגשר אלנבי.

בקשה לצו ביניים

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת להוציא צו ביניים, שיאסור לנקוט צעדים נגד העותרת בשל מענה כפי שהוא רשום בהעתק מרשם האוכלוסין שבידי המשיב 1, ובכלל זאת להרחיק את העותרת 1 מביתה בנפת טולכרם - שם היא מתגוררת עם בן זוגה, העותר 2 - אל רצועת עזה.

לעותרת, כפלסטינית תושבת הרשות הפלסטינית, הזכות לחיות בשטחים הפלסטיניים של הרשות, לרבות רצועת עזה והגדה המערבית. אולם לגישת המשיבים, כל עוד לא עדכנו את מענה בהעתק מרשם האוכלוסין שברשותם, העותרת היא "שוהה בלתי חוקית" בביתה. ודוק: המען עודכן במרשם האוכלוסין הרשמי של השטחים, זה המנוהל בידי הרשות הפלסטינית. המשיבים מסרבים לעדכן את העתק המרשם שבידיהם, שאמור לתאום את המרשם הרשמי.

עניינה של העתירה אינו בחוקיות ישיבתה של העותרת בנפת טולכרם – בעניין זה אין העותרים זקוקים לסעד מהמשיב. עניינה של העתירה הוא בעדכון המען בהעתק המרשם שמחזיק המשיב 1, וטעמה הוא בקשיים שמערימים המשיבים בפני אנשים כמו העותרת בקבלת שירותים שונים, ביציאה לירדן למשל ולעתים אף בהרחקתם מבתיהם.

העותרים הם בני זוג בעלי מעמד זהה בשטחים, היינו, שניהם תושבי הרשות הפלסטינית, ומתגוררים יחדיו בביתם בנפת טולכרם.

לעותרים זכות לבחור מקום מגורים בשטחי הרשות הפלסטינית, לרבות עזה והגדה המערבית.

מענה הלא מעודכן של העותרת בספח תעודת הזהות הינו בני סוהיילה, זאת בניגוד למענה הנכון, שהוא אלשראווייה - עלאר נפת טולכרם.

המען המעודכן במרשם האוכלוסין הפלסטיני הינו אלשראווייה - עלאר נפת טולכרם, ואילו המשיבים, לרבות המשיב 1, מסרבים לעדכן את מענה הרשום בשל ההקפאה, מזה שבע שנים, שהטילו על עדכון כתובות בהעתק מרשם האוכלוסין הפלסטיני שבידיהם.

אין כנגד העותרת מניעה ביטחונית כלשהי.

במסגרת ההליכים שהתנהלו עד כה בעניינה של העותרת (במסגרת בג"ץ 2680/07), במשך כעשרה חודשים, הסכימו המשיבים לשהיית העותרת בנפת טולכרם שבגדה המערבית בעוד ההליכים מתנהלים. כך צריך שיהא גם בהמשך ההליכים.

כל פגיעה בחיי המשפחה של העותרים תגרום נזק וסבל בל יתוקן. לעומת זאת, שום אינטרס של המשיבים לא ייפגע מהמשך שהייתה של העותרת, שהינה פלסטינית, בשטח הרשות הפלסטינית.

התשתית העובדתית

- 6 הצדדים
- 6 העובדות
- 7 העתירה הראשונה – מעברה של העותרת אל בן זוגה בטולכרם, דרך ישראל
- 8 עדכון כתובתה של העותרת במרשם האוכלוסין הפלסטיני
- 10 מחיקת העתירה הראשונה

החלק המשפטי

- 10 מבוא - המחלוקת בין הצדדים
- 11 פרק 1 - נוהל ההודעה על שינוי המען: הדין
- פרק 2 - טענות המשיב 1 בעניין עדכון המען הרשום השטחים הפלסטיניים, לרבות עזה והגדה המערבית

2.א.1 טענת המשיב כי הסמכות לעדכן המען הרשום

- 13 מעזה לגדה המערבית נשארה בידי המשיב 1

2.א.2 טענת המשיב להסכם עלום בינו לבין הרשות

- 13 הפלסטינית בעניין עדכון המען מעזה לגדה המערבית

2.ב הסתירות בטענות המשיב

2.ב.1 המשיב מכיר בעיגון סעיף 28 לנספח III להסכם בחקיקה הצבאית הפנימית,

- 14 לרבות נוהל עדכון המען הרשום בשטחי הרשות הפלסטינית

2.ב.2 המשיב מכיר בסמכות הרשות הפלסטינית לעדכן את הכתובת הרשומה של תושב הרשות

- 15 הפלסטינית, ללא התנית הדבר באישורו

2.ב.3. ההכרה המפורשת של המשיב 4 בסמכות הרשות הפלסטינית לעדכן כתובת רשומה מעזה

- 15 לגדה המערבית

פרק 3 - מבחן המציאות – כיצד עדכנה הרשות הפלסטינית את מענה הרשום והנכון של העותרת וטענות המשיב בסרבו לעדכן את הכתובת

3.א. הליך עדכון המען הרשום במרשם הפלסטיני, כפי שבוצע בעניין העותרת, לפי משרד

- 16 הפנים הפלסטיני

3.ב. התייחסות לטענות המשיבים בדבר חוסרים בהליך

3.ב.1. הטענה לפיה ההודעה על שינוי מען אינה מנומקת

17 ולכן לא ניתן לחרוג ממדיניות ההקפאה

3.ב.2. הטענה לפיה הודעת שינוי המען שהתקבלה בעניין העותרת אינה

19 הודעה רשמית מהרשות הפלסטינית אלא בקשה להבהרה - האומנם?

פרק 4 - טענות המשיבים מנוגדות למשפט המינהלי

20 4.א. התנהגות המשיב הינה בניגוד לעקרון חוקיות המינהל

21 4.ב. הסדר סתר - בין המשיב 1 לרשות הפלסטינית!?

22 4.ג. חובת פרסום הנחיות מינהליות ונהלים

פרק 5 - העותרת רשאית לחיות בגדה המערבית ללא עדכון מענה, נוכח מעמדה

23..... בשטחים כתושבת הרשות הפלסטינית

24 סיכום

התשתית העובדתית

הצדדים

1. העותרת 1 (להלן: **העותרת**), ילידת 1984, היא פלסטינית המתגוררת באלשעראוויה – עלאר נפת טולכרם שבגדה המערבית (להלן: **נפת טולכרם** או **טולכרם**) ואשר כתובתה הלא מעודכנת בספח תעודת הזהות שלה הינה בני סוהילה ברצועת עזה.
2. העותרת נישאה ביום 14.1.06 לעותר 2, פלסטיני מטול כרם, ועברה בתחילת חודש אפריל 2007 מבני סוהילה שברצועת עזה להתגורר עם בעלה בטול כרם, זאת לאחר עריכת טקס ליל הכלולות.
3. העותר 3 (להלן: **המוקד להגנת הפרט** או **המוקד**) הוא ארגון זכויות אדם שמושב בירושלים.
4. המשיבה 5 מחזיקה בשטחי הגדה המערבית ורצועת עזה תחת תפיסה לוחמתית. המשיב 1 (להלן: **המשיב**) הוא המפקד הצבאי, האחראי מטעמה על שטח הגדה המערבית.
5. המשיב 2 הוא האחראי על שטח רצועת עזה. המשיבים 2-3 אחראים על הוצאת היתרי כניסה לישראל לצורך מעבר מרצועת עזה לגדה המערבית ולהיפך, לפלסטינים אשר כתובתם הרשומה בהעתק מרשם האוכלוסין הפלסטיני בו מחזיקה ישראל הינה עזה. המשיב 3 הוא בעל הסמכות, אותה האציל למשיב 2.

העובדות

6. העותרת נשואה לעותר 2, מר עאמר, שהינו מטולכרם ושפרטיו לעיל. חוזה הנישואין ביניהם נחתם ביום 4.1.06.
- העתק מחוזה הנישואין מצורף ומסומן **ע/1**.
7. טקס ליל הכלולות של בני הזוג נדחה כמה פעמים בשל סירוב המשיבים, ללא הצדקה, להעניק לעותרת, הוריה ואחיה, היתרי כניסה לישראל, לצורך מעבר מרצועת עזה לעיר טולכרם שבגדה המערבית.

העתירה הראשונה – מעברה של העותרת אל בן זוגה בטולכרם, דרך ישראל

8. ביום 22.3.07 הגישה העותרת, אחיה והוריה, באמצעות המוקד להגנת הפרט, עתירה (בג"ץ 2680/07) (להלן: **העתירה הראשונה**), אשר במסגרתה התבקשו המשיבים להנפיק להם היתרי כניסה לישראל לצורך החתונה בטולכרם. בית המשפט התבקש לקבוע דיון דחוף בעתירה היות שמועד עריכת טקס ליל הכלולות נקבע ליום 5.4.07.

9. במסגרת העתירה הראשונה, ביקשו הוריה של העותרת ואחיה להסדיר את חזרתם לרצועה דרך ישראל, זאת לאחר עריכת טקס ליל הכלולות. ואילו העותרת, באופן טבעי וכפועל יוצא מהנישואין, רצתה להמשיך את חייה עם בן זוגה בביתם בטולכרם. דבר זה עלה באופן ברור מהסעד שהתבקש בעתירה, ונאמר במפורש בגוף העתירה.

העתק מהעתירה הראשונה (בג"ץ 2680/07) ללא הנספחים מצורפת ומסומנת ע/2.

10. המשיבים, בתגובתם המקדמית, התנגדו קטגורית למתן הסעדים שבעתירה. בדיון שהתקיים ב-28.3.2007, עמד בית-המשפט על הצורך למצוא פתרון פרגמטי לחיי המשפחה של העותרת, במיוחד לאור זאת שלא היה קיים כנגד העותרת חומר ביטחוני כלשהו. הצדדים קיבלו את הצעת בית-המשפט לפיה:

העותרים 1-4 יצאו לחתונתה של העותרת 1 בטול כרם בגדה המערבית, העותרים 2-4 ישובו לרצועת עזה בתוך שבועיים מיום החתונה. העותרת תוכל לשהות בגדה המערבית חודשיים ימים לאחר החתונה ובינתיים תפנה בבקשה להעתקת מקום מגורים על פי הנוהל, זאת מבלי לפגוע בטענות הצדדים באשר למישור המשפטי העקרוני. הודעה משלימה תוגש בתוך חודשיים, ובהתאם לה יוחלט באשר להמשך הטיפול.

העתק מהחלטת בית המשפט המתוקנת מצורף ומסומן ע/3;
העתק מהתגובה המקדמית של המשיבים לעתירה הראשונה (בג"ץ 2680/07) מיום 27.3.07 מצורף ומסומן ע/4.

11. ההנחה ששרתה על סיום הדיון היתה שניתן יהיה לסיים את הטיפול בעתירה מבלי להיכנס למחלוקת שבין הצדדים בנוגע למשמעות המען הרשום במרשם האוכלוסין (האם אדם חייב לחיות במקום בו הוא רשום) ובנוגע לאופן עדכוננו של המען הרשום.

12. בתאריך 1.4.2007 קיבלה העותרת היתר. ההיתר ניתן מטעם "מדינת ישראל – משרד הפנים". כותרתו "היתר כניסה לישראל כולל לינה". נאמר ברישא להיתר כי "מכוח הסמכות שהוענקה לי על-ידי שר הפנים, הריני מאשר כניסה לישראל עבור...". תוקף ההיתר, שנקבע בו כי הוא כולל לינה, מ-1.4.2007 עד 30.5.2007.

העתק ההיתר מצורף ומסומן ע/5.

13. הוריה של העותרת קיבלו היתרי כניסה לישראל התקפים לכמה ימים, שאמורים להסדיר את עניין כניסתם לגדה ויציאתם ממנה דרך ישראל.

14. החתונה התקיימה, משפחת העותרת חזרה לביתה, והעותרת נשארה בטול כרם, לצד בן זוגה.

עדכון כתובתה של העותרת במרשם האוכלוסין הפלסטיני

15. בתאריך 21.4.2007 הודיעה העותרת במשרד הפנים הפלסטיני אודות עדכון כתובתה לטול כרם.

16. הודעה זו של העותרת, על עדכון מען, ניתנת בגדרו של סעיף 13 לצו בדבר מרשם אוכלוסין (יהודה ושומרון) (מס' 297), התשכ"ט-1969. בהתאם להסכם הביניים אשר עוגן במנשר 7, הסמכות בעניין זה הועברה לידי המועצה הפלסטינית.

העתק אישור על מסירת ההודעה מצורף ומסומן ע/6.

17. **בו ביום עודכנה כתובתה של העותרת במרשם האוכלוסין הפלסטיני למענה החדש בטולכרם.**

תדפיס פלט המחשב של מרשם האוכלוסין הפלסטיני מצורף ומסומן ע/7.

18. משעודכן המען הרשום במרשם האוכלוסין, העבירה הרשות הפלסטינית הודעה על כך לצד הישראלי.

ההודעה הועברה בהתאם להתחייבות של הרשות הפלסטינית בהסכם הביניים, בסעיף 28 לנספח III (להלן: **נספח III להסכם הביניים או הנספח האזרחי**), לפיה:

The Palestinian side shall inform Israel every change in population registry, including, inter alia, any change in the place of residence of any resident.

העתק מהעמוד הרלוונטי בנספח III להסכם הביניים מצורף ומסומן ע/8.

19. לעניין פעולות העותרת ופעולות משרד הפנים הפלסטיני בעניין עדכון כתובתה הרשומה של העותרת לטול כרם במרשם האוכלוסין הפלסטיני, מצורף מכתב מפורט של מנכ"ל משרד הפנים של הרשות הפלסטינית. המכתב מתייחס גם לשאלה הכללית והפרוצדורה של הודעות על שינויי מען של מי שגרו ברצועת עזה והשתקעו בגדה המערבית.

העתק המכתב מצורף ומסומן ע/9;
תרגום המכתב לשפה העברית מצורף ומסומן ע/10.

20. בתאריך 15.5.2007 הודיעה ב"כ העותרים לב"כ המשיבים על העברת ההודעה מהצד הפלסטיני לצד הישראלי, וביקשה לברר אם המען החדש עודכן בהעתק מרשם האוכלוסין שבידי ישראל.

העתק המכתב מ-15.5.2007 מצ"ב כנספח ע/11.

21. מההודעה המשלימה של המשיבים לעתירה הראשונה מיום 31.5.2007 עולה, שהמשיבים מסרבים להכיר בעדכון המען הרשום. המשיבים טענו בין היתר כי:

ההודעה [...] אינה מנומקת כלל ועיקר, וממילא אין בה כל נימוק שיצדיק חריגה ממדיניות המשיבים [אשר] לפיה החל מפרוץ האירועים הביטחוניים בספטמבר 2000, הפסיקה ישראל לאשר העתקת מקום מגורים לאיו"ש, למעט במקרים חריגים והומניטריים. על-כן נדרש, ההודעה על שינוי המען תהא מנומקת ותכלול ציון של הטעמים המיוחדים והחריגים המצדיקים חריגה מהמדיניות הקיימת.
[...]

ההודעה שהועברה לצד הישראלי, אינה מהווה למעשה בקשה רשמית לשינוי המען אלא דרישת הבהרה.

העתק מההודעה המשלימה של המשיבים לעתירה הראשונה מיום 31.5.07 (כולל הנספחים) מצורף ומסומן ע/12.

22. למען הסדר הטוב, הסכימו הצדדים על המשך שהייתה של העותרת בטולכרם, תוך שמירת טענותיהם בעניין, ובתאריך 10.6.2007 הונפק לעותרת היתר נוסף להסדרת תנועתה בגדה המערבית במחסומים הפנימיים השונים.

23. ההיתר, בהתאם לטענות המשיבים, היה אמור להסדיר את שהייתה של העותרת בגדה המערבית, אולם כותרתו של ההיתר היתה "רשיון תנועה מיוחד במחסומים הפנימיים באיו"ש", היינו לא מדובר בסוג מיוחד של היתרים לצורך הסדרת שהייתה של העותרת בגדה. מדובר בהיתר להסדרת תנועתה של העותרת היות שהגדה המערבית עתירת מחסומים פנימיים, שהמעבר בהם לעתים קרובות אסור לכל תושבי השטחים, ואף למבקרים מהחוץ. היינו לא מדובר בהיתר מיוחד לשהייה בשטחים.

כפי שמצוין בהיתר, הוא מיועד לאפשר מימוש של "צרכים אישיים בכתר", כלומר להתגבר על הגבלות תנועה פנימיות בגדה ולא על הגבלות הנוגעות לעצם השהייה בה.

העתק מההיתר מצורף ומסומן ע/13.

24. ביום 5.7.07 הגיש המוקד להגנת הפרט הודעה משלימה לעתירה הראשונה ובה התייחס לשלל הטענות של המשיבים, בעניין עדכון כתובתה של העותרת בהעתק מרשם האוכלוסין הפלסטיני, לרבות מקור הסמכות.

העתק מההודעה המשלימה של העותרים בעתירה הראשונה (ללא הנספחים) מצורף ומסומן ע/14.

25. בעקבות ההודעות המשלימות מטעם העותרים והמשיבים, נקבע דיון בעתירה הראשונה ליום 3.12.07.

מחיקת העתירה הראשונה

26. לקראת הדיון בעתירה, שקלו העותרים שוב את עניינם לעומק, והגיעו למסקנה כי העתירה הראשונה מיצתה את עצמה והתייתרה, היות והסעד המבוקש כפי שנוסח במקור ניתן במלואו.
27. אי לכך, הגישו העותרים ביום 28.11.07 בקשה מוסכמת למחיקת העתירה. בבקשה ציינו העותרים כי הם שומרים לעצמם את הזכות להגיש עתירה מתוקנת, הנוגעת לעדכון הכתובת הרשומה במרשם האוכלוסין הפלסטיני שבידי ישראל.
- ב"כ המשיבים, עו"ד שירמן, הסכים למחיקת העתירה, והודיע כי המשיבים לא ירחיקו את העותרת מהגדה המערבית עד להגשת העתירה, ובלבד שתוגש תוך 45 יום.
- העתק מהודעת העותרים למחיקת העתירה מצורף ומסומן ע/15.
28. ביום 10.12.07 התקבלה במשרד המוקד להגנת הפרט החלטת בית המשפט על מחיקת העתירה, וזאת נוכח ההסכם בין הצדדים.
- העתק מהחלטת בית המשפט מצורף ומסומן ע/16.

החלק המשפטי

מבוא - המחלוקת בין הצדדים

29. המחלוקת בין הצדדים הינה בעניין מקור הסמכות, לפיו המשיבים טוענים כי יש להם הזכות לאשר או לא לאשר עדכון כתובתם של פלסטינים במרשם האוכלוסין הפלסטיני המאוחד והיחיד של השטחים, לרבות עדכון כתובת מעזה לגדה המערבית.
- עוד עוסקת המחלוקת במקור הסמכות המפורש אשר בהסתמך עליו, המשיבים מסרבים לפעול בהתאם למינשר מספר 7, המחיל בשטחים, בין היתר, את נספח III להסכם הביניים והנוהל הקבוע בסעיף 28 לנספח, שעניינו עדכון הכתובת הרשומה של פלסטיני המתגורר בשטחים הפלסטיניים, לרבות רצועת עזה והגדה המערבית, אשר הוכרזו כיחידה אינטגרלית אחת.
30. המשיבים טוענים מצד אחד כי פלסטיני חייב להתגורר בהתאם לכתובתו הרשומה - ודוק: הכוונה לכתובת הרשומה בהעתק שהמשיבים מחזיקים ממרשם האוכלוסין של השטחים, מרשם המנוהל בידי הצד הפלסטיני. מצד שני, מקפויאים המשיבים מעל שבע שנים את עניין עדכון הכתובת, לרבות עדכון כתובת מעזה לגדה המערבית.

31. כתוצאה ממדיניות ההקפאה של המשיבים, כתובתם הרשומה של עשרות פלסטינים בספח תעודת הזהות הינה עזה, וזאת בשונה מכתובתם הנכונה, שהינה עיר או כפר בגדה המערבית.

פרק 1 - נוהל ההודעה על שינוי המען: הדין

32. המצב המשפטי, טרם החתימה על הסכם אוסלו, בעניין עדכון הכתובת הרשומה, עוגן בסעיף 13 לצו בדבר תעודות זהות ומרשם אוכלוסין (יהודה ושומרון) (מס' 297), התשכ"ט-1969, ולפיו חובתו של תושב השטחים להודיע לרשות המוסמכת על שינוי המען היא חובה הקמה רק לאחר שינוי מקום המגורים, תוך 30 יום לאחר השינוי:

חל שינוי או תיקון באחד הפרטים המנויים בסעיף 11, חייב תושב שקיבל תעודת זהות להודיע על שינוי תוך 30 יום ללשכת מרשם האוכלוסין שבשטח סמכותה נמצא מקום מגוריו, כפי שייקבע על ידי הרשות המוסמכת.

בעקבות הסכמי אוסלו הועבר מרשם האוכלוסין לאחריות המועצה הפלסטינית.

העתק מהצו בדבר תעודות זהות ומרשם אוכלוסין (יהודה ושומרון) (מס' 297), התשכ"ט-1969, מצורף ומסומן ע/17.

33. יצוין, כי גם לפני הסכם הביניים הייתה חובת דיווח רטרואקטיבי בלבד על שינוי מענו של פלסטיני תושב השטחים, והדבר לא היה מותנה באישור מוקדם או מאוחר של המפקד הצבאי.

34. בהסכם אוסלו נקבע כי הרשות הפלסטינית תנהל את מרשם האוכלוסין של תושבי השטחים. המרשם שבניהול הרשות הוא המרשם הקובע.

יחד עם זאת נקבעו נהלי עדכון שמטרתם:

[t]o ensure efficient passage procedures and to avoid discrepancies and with view to enabling Israel to maintain an updated and current registry.

אחד הנהלים, הקבוע מפורשות בהסכם בסעיף 28 לנספח III הוא כי:

The Palestinian side shall inform Israel every change in population registry, including, inter alia, any change in the place of residence of any resident.

ראו ע/8 לעיל.

35. מדובר, אם כן בדיווח של הצד הפלסטיני לצד הישראלי בעניין עדכון הכתובת הרשומה של פלסטיני תושב הרשות הפלסטינית, שמטרתו לאפשר לישראל לנהל העתק מרשם מדויק. אם ישראל אינה עושה שימוש בכלי שניתן לה, ואינה מעדכנת את העתק המרשם שבידיה, התוצאה היא שאותו העתק של המרשם אינו נכון – ולא שהרישום במרשם עצמו אינו תקף.

36. יודגש כי הסכם אוסלו, וסעיף 28 לנספח III, מדברים כל העת על **"the residents of the West Bank and the Gaza Strip"** בנשימה אחת, ומתייחסים למרשם אחד ולא לשני מרשמי אוכלוסין. אין שום התייחסות מיוחדת לשינוי מען בין שני חלקי השטחים. לעומת זאת, כפי שנראה, ישנה התייחסות למעבר הפיסי בין החלקים.

37. מנשר 7 עיגן לתוך החקיקה הצבאית את הסכם אוסלו, כולל נספח III. כך נקבע בסעיף 5 למנשר:

העברת הכוחות ותחומי האחריות בהתאם לנספח III להסכם הביניים כוללת את העברת כל הזכויות, החובות וההתחייבויות הנוגעות אליהם, ויחולו בעניין זה הוראות הסכם הביניים.

העתק ממנשר 7 מצורף ומסומן ע/18.

38. זה המקום להזכיר, מהו, אליבא המשיבים, הנוהל להעברת הודעות על עדכון מען (או "בקשות להעתקת מקום מגורים" כלשון המשיבים), מרצועת עזה לגדה המערבית, כפי שבא על לשונם בתגובתם בבג"ץ ורד:

הבקשות להעתקת מקום מגורים ולכניסה לישראל היו בקשות שהוגשו לישראל על ידי הרשות הפלסטינית... לא היה מסמך אחיד שהעבירה הרשות הפלסטינית לאורך השנים. פעמים נעשה הדבר ברשימות שמיות שהועברו על ידי הרשות, ופעמים במכתבים ובהם בקשות פרטניות...

מאחר והמסמכים אינם ישראלים, אין בידי המשיבים להתחייב כי מסמכים כאמור הם אלו ששימשו את הרשות לאורך השנים... מכל מקום מצורפת לתגובה זו דוגמת טופס בו עשתה הרשות הפלסטינית שימוש. (מתוך תגובה מטעם המשיבים לבקשה לפרטים נוספים מתאריך 25.6.2006 בבג"ץ 3519/05).

העתק מהעמודים הרלוונטיים בתגובה מצורף ומסומן ע/19; הטופס לדוגמה שצירפו המשיבים באותו עניין מצורף ומסומן ע/20.

39. כפי שניתן לראות בנספח ע/20, הטופס כולל את פרטי התושב, מענו הישן ומענו החדש, ואין בו מקום להנמקה, ומתאים מבחינת תוכנו וכותרתו להליך העדכון הקבוע בהסכמים שצוטט לעיל.

40. לפני שנטען, בעניין הסתירה והיעדר מקור הסמכות בטענות המשיבים, חשוב להבהיר ולציין כי סעיף 28 לנספח III בהסכם הביניים, מתייחס לעניין עדכון הכתובת הרשומה בשטחים הפלסטיניים, שהם יחידה אינטגרלית אחת בהתאם להסכם, ואשר מנוהלים בהתאם למרשם אוכלוסין פלסטיני אחד.

41. במילים אחרות, סעיף 28 מתייחס הן לעניין עדכון כתובת בתוך רצועת עזה ותוך הגדה המערבית ומרצועת עזה לגדה המערבית ולהיפך כאחד, היות שמדובר בשטח אחד ומרשם אוכלוסין אחד.

42. ועתה נתייחס לטענות המשיבים בכלל, והתנגדותם לעדכן את הכתובת הרשומה של העותרת בפרט.

פרק 2 - טענות המשיב 1 בעניין עדכון המען הרשום השטחים הפלסטיניים, לרבות עזה והגדה המערבית

2.א.1 טענת המשיב כי הסמכות לעדכן המען הרשום מעזה לגדה המערבית נשארה בידי המשיב 1

43. המשיב 1, המפקד הצבאי בגדמ"ע, מבקש לבסס את סמכויותיו על הטענה לפיה הרשות הפלסטינית הכירה כביכול כל השנים בסמכותו לאשר או לדחות בקשות להעתקת מקום מגורים. או הטענה האבסורדית המתבססת על ההוראה בסעיף 6(ב) למנשר 7, לפיה:

קביעת מפקד כוחות צה"ל באיזור, כי כוחות ותחומי אחריות מוסיפים להיות בידו תהיה מכרעת לעניין זה.

44. לגישת המשיבים, הוראה זו מאפשרת להם לקחת לידיהם בהבל פה של המפקד, כל סמכות, גם אם לא עוגנה מעולם בצו. והרי ברור שעניינה של ההוראה בהכרעה מי מחזיק בסמכות מסוימת שכבר מעוגנת בדין, ולא ביצירת סמכויות.

45. כפי שניתן לראות, לשון סעיף 6(ב) הינה כללית. והרי אם סבר המשיב שעניין שינוי המען ככלל נשאר בידי, היתה עליו החובה להוציא צו מפורש וספציפי המסדיר את העניין, והמורה על הפרוצדורה לעניין עדכון המען הרשום.

46. הוסף על כך, גם אם הסמכות הינה בידי הצד הישראלי, עדיין אין מדובר בסמכות של המשיב 1 לאשר שינוי מען או לטענתו, לאשר העתקת מקום מגורים. אלא מדובר - וזאת בהתאם לצו בדבר תעודות זהות (ראו ע/17 לעיל) - בחובת עדכון כתובת בלבד, שהצד הישראלי אמור לבצע בהעתק מרשם האוכלוסין בהתאם לדיווח על העברת מענו של פלסטיני תושב השטחים ממקום למקום בשטחים הפלסטיניים.

47. אם רוצה המשיב לשנות גם את מהות סמכותו ביחס לשינוי המען, ולהרחיב אותה ולהפוך אותה לסמכות מהותית, שמחייבת לא רק את ידיעתו באשר לשינוי המען אלא את אישורו המוקדם, עליו החובה בהתאם לעקרונות המשפט המנהלי לעשות זאת בצו מפורש, ולפרסם את הנוהל בנוגע להליך שינוי המען.

2.א.2 טענת המשיב להסכם עלום בינו לבין הרשות הפלסטינית בעניין עדכון המען מעזה לגדה המערבית

48. **המשיב טוען להסכם סתר בינו לבין הרשות הפלסטינית**, שלא פורסם, לא מעוגן בצו ולא ברור איפה כתוב או איפה הוא מעוגן, ואשר קובע כללים מיוחדים לשינוי המען הרשום בין חלקי השטחים.

49. אם אמנם קיים הסכם כזה, הרי שמדובר בהסכם סודי אשר לא פורסם בציבור הפלסטיני ואשר אף אחד חוץ מהמפקד הצבאי אינו מכיר אותו. לטענת משיבים, לפי הסכם עלום זה,

הסמכות בעניין עדכון הכתובת הרשומה מעזה לגדה המערבית, תלויה באישור הצד הישראלי:

הסכם הביניים אינו מתייחס באופן ישיר לשאלת השתקעות (יש התייחסות לצד הטכני של המעבר בין עזה לאיו"ש, קרי המעבר הבטוח). **פרשנות המפקד הצבאי את ההסכם הייתה והינה כי הסמכות לאשר השתקעות קבע באיו"ש נתונה בידי, כפי שהיה טרם כניסת הסכם הביניים לתוקף**. פרשנות זו הוצגה לצד הפלסטיני מייד עם יישום ההסכם וכך פעלו הצדדים באופן שוטף עד ספטמבר 2000. (פיסקה 19 לתגובה המקדמית של המשיבים לעתירה הראשונה מיום 27.3.07).

ראו ע/4.

50. כפי שנטען בהמשך, אין כל ערך לניסיונם של המשיבים להסתמך על הסכמי-סתר (בהנחה שכאלו אמנם קיימים), הסדרים חסויים (אם ישנם) ועל נהלים שמעולם לא פורסמו (בהנחה שהם נכתבו כלל ועיקר). עיקרון יסוד של המינהל הוא שהנורמות הקובעות את זכויותיהם של אזרחים והמסדירות את התנהלות הממשל חייבות להיות ברורות, מפורשות, ובעיקר - להתפרסם ברבים.

ב.2 – הסתירות בטענות המשיב

1.ב.2 - המשיב מכיר בעיגון סעיף 28 לנספח III להסכם בחקיקה הצבאית הפנימית, לרבות נוהל עדכון המען הרשום בשטחי הרשות הפלסטינית

51. המשיבים מכירים בהעברת ניהול מרשם האוכלוסין הפלסטיני לרשות הפלסטינית, כולל העברת הסמכויות והחובות בניהול מרשם האוכלוסין, ומכירים בכך שהרשות הינה האחראית על ניהולו. כמו כן, המשיבים מכירים בחובת הצד הישראלי לעדכן את העתק מרשם האוכלוסין הפלסטיני שבידו, בהתאם להודעות הרשות הפלסטינית ובהתאם להסכמות הצדדים והנהלים שנקבעו בנספח III להסכם.

52. כך למשל, ביום 14.5.07 התקבל במוקד להגנת הפרט מכתב מלשכת יועמ"ש המשיב 1, והמופנה אל עו"ד וולפסון, ובו נאמר מפורשות כי:

המרשם הפלסטיני הינו בסמכותה הישירה של הרשות הפלסטינית אשר מנהלת אותו. העתק ממרשם זה מצוי גם בידי הצד הישראלי, וזאת בהתאם לסעיף 28 לנספח האזרחי להסכם הביניים. הצד הישראלי, כרשות מינהלית תקינה, מחויב לוודא, כי רישומיו מהימנים, תקינים ועומדים בדרישות תחיקת הביטחון, הפסיקה והמינהל התקין.

[...]

עדכון חד צדדי של המרשם ע"י הצד הישראלי אינו אפשרי באשר המרשם כולו מתנהל ומנוהל ע"י הצד הפלסטיני בהתאם להוראות ההסכם.

העתק מהמכתב מלשכת יועמ"ש המשיב מצורף ומסומן ע/21.

53. המשיב אכן מכיר בכך שמרשם האוכלוסין הפלסטיני הינו בשליטת הרשות הפלסטינית, ומכיר בסעיף 28 לנספח האזרחי של ההסכם. מכאן הוא גם אמור להכיר ולפעול בהתאם

לנוהל עדכון הכתובת הרשומה במרשם האוכלוסין, שמעוגן בהוראות סעיף 28 לנספח הסכם הביניים.

2.ב.2 המשיב מכיר בסמכות הרשות הפלסטינית לעדכן את הכתובת הרשומה של תושב הרשות הפלסטינית, ללא התנית הדבר באישורו

54. בסעיפים 108–109 השיב המשיב - בתגובתו בבג"ץ 7577/06 האגודה לזכויות האזרח ואח' נ' מפקד כוחות צה"ל בגדמ"ע מיום 7.1.07 - לטענות האגודה לזכויות האזרח בעניין הקשיים בעדכון הכתובת הרשומה של פלסטינים, לרבות עדכון כתובת בגדה המערבית, כי:

ראשית, **מרשם האוכלוסין באזור מנוהל ע"י הרשות הפלסטינית ולא ע"י המינהל האזרחי כפי שנטען**. שנית, ההגבלות המוטלות כיום על העתקת מקום המגורים באזור הינן ביחס למקומות מצומצמים (כגון מרחב התפר) ומכל מקום הגבלות אלה אינן נוגעות למרחב העיר שכם. **שלישית, עותק מרשם האוכלוסין המנוהל ע"י המינהל האזרחי ממשיך להתעדכן, כעניין שבשגרה, דרך הרשות הפלסטינית שמעבירה לידי המינהל האזרחי עדכונים שוטפים, ובענין זה לא היה ניתוק בין הצדדים כפי שנטען ע"י העותרת.**

העתק מהעמודים הרלוונטיים של התגובה מצורף ומסומן ע/22.

55. היינו, המשיב 1 המשיך לקיים את הוראות הסכם הביניים בעניין שינוי המען ומכיר בכך שהסמכות לעדכן המען הרשום הינה בידי הרשות הפלסטינית, וכי החובה היחידה המוטלת על הרשות הפלסטינית הינה לעדכן את הצד הישראלי בשינויים שהיא עושה בעניין המען.

3.ב.2 ההכרה המפורשת של המשיב 4 בסמכות הרשות הפלסטינית לעדכן כתובת רשומה מעזה לגדה המערבית

56. ביום 4.11.95 פנתה ח"כ נעמי חזן אל האלוף אורן שחור, מתאם הפעולות בשטחים אז, והעלתה מספר שאלות בעניין המעבר בין עזה והגדה המערבית, ובין היתר:

שינוי מען מהגדה לרצועה, או להיפך; האם ניתן לשנות מען? לאיזה רשות מוגשת הבקשה, וכמה זמן ימשך תהליך קבלת ההכרעה?

העתק מהמכתב מיום 4.11.95 מצורף ומסומן ע/23.

57. ביום 9.1.96, היינו לאחר הוצאת הצו בדבר ישום הסכם הביניים (יהודה ושומרון) (מס' 7), התשנ"ו-1995, אשר עיגן את נספח III להסכם בחקיקה הצבאית הפנימית של השטחים, התקבלה התשובה מעוזר מתאם הפעולות בשטחים, סא"ל שמוליק אוזנבוי, ואשר לפיה:

באשר לשאלתך בנוגע לשינוי מען מהגדה לרצועה, הריני להודיעך כי הטיפול בנושא עבר לאחריות הרש"פ ולכן יש לפנות אליהם בענין זה.

העתק מהמכתב מיום 9.1.96 מצורף ומסומן ע/24.

58. היינו בשנת 1996, המשיבים הכירו מפורשות בסמכות הרשות הפלסטינית לעדכן את כתובותיהם של פלסטינים מעזה לגדה המערבית ולהיפך, בהתאם לנוהל שנקבע בסעיף 28 לנספח III להסכם הביניים, לפיו הרשות הפלסטינית חייבת לעדכן, להבדיל מקבלת אישור מקדמי, את הצד הישראלי בדבר עדכוני המען הרשום בין עזה לגדה המערבית שביצעה במרשם האוכלוסין.

59. אילו המשיבים סברו אז אחרת, ואכן היה בכוונתם להשאיר את הסמכות של עדכון המען הרשום בידיהם, היו מודיעים כבר אז כי על אף האמור בהסכם אוסלו, הסמכות של עדכון המען הינה בידם.

60. במילים אחרות, הוראות סעיף 28 לנספח האזרחי של הסכם הביניים, בעניין עדכון כתובת רשומה, מתקיימות.

פרק 3 - מבחן המציאות – כיצד עדכנה הרשות הפלסטינית את מענה הרשום והנכון של העותרת וטענות המשיב בסרבו לעדכן את הכתובת

3.א. הליך עדכון המען הרשום במרשם הפלסטיני, כפי שבוצע בעניין העותרת, לפי משרד הפנים הפלסטיני

61. בהודעה המשלימה מטעם המשיבים נטען, כי ה"בקשה" שהועברה מהצד הפלסטיני היא בלתי מספקת. כפי שראינו, הרישום הקובע הוא זה שבמרשם האוכלוסין הפלסטיני, שהרשות הפלסטינית מחזיקה בו, ושאלת העדכון בצד הישראלי – אינה פוגמת במרשם הפלסטיני. מעבר לדרוש נתייחס לטענות אלו של המשיבים. כל העובדות שיועלו בפרק זה מבוססות על מכתב רשמי ממנכ"ל משרד הפנים של הרשות הפלסטינית, אשר היה אחראי על העברת ההודעה בעניינה של העותרת לצד הישראלי.

ראו ע/ו-10/ע.

62. כאמור לעיל, העותרת ניגשה ביום 21.4.07 אל משרד הפנים הפלסטיני והגישה הודעה על שינוי כתובתה מעזה לבית בעלה באלשעראוויה בנפת טולכרם. להודעה על שינוי הכתובת צירפה את החלטת בית המשפט, וכדברי מנכ"ל משרד הפנים:

הנזכרת לעיל (גב' _____ עאמר, העותרת) הגישה הודעה למשרד הפנים הפלסטיני לשינוי מענה מבית הוריה ברצועת עזה אל בית בעלה באזור אלשעראוויה בנפת טולכרם... וצירפה להודעתה החלטה מבית המשפט העליון שלפיה על העותרת לפעול על מנת לשנות את מענה מעזה לטולכרם בהתאם לפרוצדורה הנהוגה...

ראו ע/ו-10/ע.

63. בהתאם להודעת העדכון, בוצע עדכון מענה של העותרת במחשב הפלסטיני, היינו במרשם האוכלוסין הפלסטיני. לאחר מכן נשלחה ההודעה על שינוי המען הרשום לצד הישראלי. וכדברי מנכ"ל משרד הפנים הפלסטיני:

ושינינו [משרד הפנים הפלסטיני] את מענה של גב' _____ עאמר והכנסנו את השינוי במחשב הפלסטיני זאת בהתאם לסעיף 28 להסכם אוסלו. והוגשה הודעה על כך לצד הישראלי.

ראו ע/ו-10/ע.

ראו העתק פלט מחשב הצד הפלסטיני המעיד על עדכון המען הרשום המצורף ומסומן ע/7.

64. בהתאם להצהרת המשיבים, החל מספטמבר 2000 הפסיקה ישראל לקבל או לעדכן הודעות על שינוי מען אותן מגישה הרשות הפלסטינית.
65. המשיבים בחרו שלא לציין את העובדה שהרשות הפלסטינית, גם לאחר ההכרזה על מדיניות ההקפאה, ולתקופה קצרה, המשיכה לקבל הודעות על שינוי מענם של פלסטינים ולעדכן את מענם החדש בספח תעודות הזהות, ולאחר מכן לשלוח הודעות עדכון על השינוי לצד הישראלי.
66. אך בשל סירוב הצד הישראלי לעדכן את המען החדש בהעתק מרשם האוכלוסין שבידם, התעוררו בשטח בעיות רבות ושונות, בין השאר עוכבו פלסטינים רבים במחסומים הפנימיים של הגדה המערבית על ידי החיילים של המשיב 1, שכן מענם הרשום בתעודות הזהות שונה מזה המופיע בהעתק מרשם האוכלוסין של הצד הישראלי! לפיכך חדלה הרשות מלקבל הודעות על שינוי מען.
67. מטעם זה ממש, מענה הרשום בספח תעודת הזהות של גב' עאמר לא עודכן, וזאת על מנת למנוע מצב בו תעוכב משך שעות במחסומים על ידי חיילי המשיב, היות ומענה הרשום בספח יהיה שונה ממענה בהעתק מרשם האוכלוסין הישראלי.

יצוין, כי כתוצאה ממדיניות ההקפאה קיבלנו בעבר תלונות מהרבה פלסטינים. היות והם היו מעוכבים ונחקרים במשך שעות ארוכות כשהם עוברים במחסומים הצבאיים בשל קיום הבדל במען שנמצא במחשב אצל הצד הישראלי היות והצד הישראלי לא שינה את המענים בהתאם להודעות הצד הפלסטיני.

אי לכך, לא שינינו את מענה של גב' _____ עאמר בספח התעודה על מנת לחסוך ממנה בעיות שהיא עלולה להיתקל בהן כשהיא עוברת במחסומים בגדה המערבית וזאת עד שיגיע לנו סימן מהצד הישראלי לפיו הוא שינה את המען במחשב הישראלי בהתאם להודעה שנשלחה אליהם.

ראו ע/9-10.

68. בשל מדיניות ההקפאה המתמשכת של הצד הישראלי, וסירובו הגורף לקבל הודעות על שינוי מען המוגשות על ידי הצד הפלסטיני, ועל מנת להבטיח שהצד הישראלי יקבל לכל הפחות את ההודעה על שינוי מענה של העותרת, צירף הצד הפלסטיני את החלטת בית המשפט להודעה, וציין את עניין החלטה בדף ההודעה על שינוי המען (ראו ע/12 – נספח מש/2 מהודעת המשיבים המשלימה לעתירה הראשונה).

3.ב. התייחסות לטענות המשיבים בדבר חוסרים בהליך

3.ב.1. הטענה לפיה ההודעה על שינוי מען אינה מנומקת ולכן לא ניתן לחרוג ממדיניות ההקפאה

69. כפי שראינו, בטופס שהציגו המשיבים עצמם כטופס אופייני ל"בקשות להעתקת מגורים" מעזה לגדה (ע/20), אין מקום להנמקה. למרות זאת, טוענים המשיבים שבהעדר הנמקה אין ההודעה (או "הבקשה") של הרשות הפלסטינית עונה על הנהלים.

70. בראש ובראשונה, מדובר בהיתממות פורמליסטית: המשיבים יודעים היטב מה הטעמים לבקשה, ויודעים כי מדובר במימוש הזכות לחיי משפחה.
- קשה לשאת את העובדה, שהמשיב טוען כי אינו יכול להכריע בבקשה משום שאינו מבין מהיכן נחתה ומה טעמיה. האמנם המשיב בעתירה והמשיב המקבל את המסמכים מהרשות הפלסטינית שני גופים נפרדים הם, כיצור בעל שני ראשים, וכל ראש חי בעולמו הוא?
71. אך נשוב לנהלים עצמם. ראינו את הדברים שכתבו המשיבים עצמם לבית משפט נכבד זה ואת הטופס שצירפו ושאינו כולל הנמקה (ראו ע/20). נפנה כעת לתמונה, כפי שהיא מוצגת על-ידי הצד הפלסטיני.
72. ממשד הפנים של הרשות הפלסטינית נמסר לח"מ כי הגשת מכתב הנמקה אינה מהווה תנאי להגשת הודעות על שינוי מען, וכי היו מקרים אחדים בהם הרשות צירפה מכתב הנמקה להודעות על שינוי מען, כאקט וולונטארי בלבד, במיוחד להודעות על שינוי מען של פלסטינים בתוך הגדה, וזאת על מנת לשכנע את הצד הישראלי להסכים לפחות לקבל את הודעות העדכון פיזית מהצד הפלסטיני.
73. המשיבים מסתתרים מאחורי טענות פורמאליות בלבד, היות והם מכירים לעומק את פרטי הפרטים של המקרה. כמו כן, בדיון בבית המשפט בעתירה הראשונה, נכחה סרן סנדרה אופינקרו מלשכת יועמ"ש המשיב 1, אשר היא זו שקיבלה לידיה את ההודעה על שינוי המען, כפי שמסתבר מההודעה המשלימה של המשיבים בעתירה הראשונה (ראו ע/12).
74. אילו הודיעו המשיבים לעותרים טרם הגשת הודעתם המשלימה כי הם צריכים מכתב הנמקה, לא הייתה לעותרים – למען הסדר הטוב ומבלי לוותר על הטענות העקרוניות שיש להם בעניין - התנגדות להגיש מכתב מנומק, באופן ישיר, או להעבירו דרך הרשות הפלסטינית.
75. נקל לראות, שהמשיבים גיבשו עמדה נוקשה, עוד טרם הגשת ההודעה על שינוי המען. עמדה שהייתה ברורה גם בתגובה המקדמית מטעמם לעתירה הראשונה, לפיה יפעלו בכל דרך אפשרית על מנת למנוע מהעותרת להמשיך בחייה עם בעלה. להשגת מטרה זו אנו נתקלים היום בטענות חדשות בדבר הפרוצדורה הנחוצה, טענות שסותרות את תשובות המשיבים בעבר ואת הפרקטיקה כפי שהרשות מדווחת עליה.
- יכול היה המשיב להכין ולהציג נהלים כתובים ומסודרים, יכול היה לעגן את הנהלים בצווים שיפורסמו בציבור. אולם נוח לו למשיב לפעול על-פי נהלים נסתרים שבעל-פה, לשנותם לפי שרירות לבו, ואף לטעון – בהתאם למה שיעלה ברצונו – פעם לכך שהנוהל הוא כזה ופעם שהנוהל הוא אחר. והכול במטרה לסכל חיי משפחה של אזרחים.
- העלאת טענות פורמאליות מסוג זה לא משאירה ספק באשר להתנהלות הלקויה מטעם המשיבים, הנגועה בחוסר תום לב.

76. הוסף על כך, טענת המשיבים בהודעה המשלימה במסגרת העתירה הראשונה, כי לא מדובר במקרה הומניטרי, מעלה סימני שאלה רבים אודות מה נחשב הומניטרי בעיני המשיבים. במיוחד שבהודעתם שלהם לא הביאו אפילו דוגמא אחת בה הסכימו לעדכן את מענו של פלסטיני במרשם שבידיהם, מעזה לגדה המערבית!

2.ב.3 הטענה לפיה הודעת שינוי המען שהתקבלה בעניין העותרת אינה הודעה רשמית מהרשות הפלסטינית אלא בקשה להבהרה - האומנם?

77. הטענה הבאה של המשיבים מוזרה אף יותר, ונסתרת על-ידי המסמכים שמציגים המשיבים עצמם.

78. לפי הטענה, העותרת ניסתה "לרמות" את המשיבים לגבי תוכן החלטת בית-המשפט – שוב, כביכול המשיבים אינם צד להחלטה אלא פועלים כמי שיד ימין שלו אינה יודעת את שיד שמאל עושה. אולם מהמסמכים שצירפו המשיבים עולה, שהמועצה הפלסטינית צירפה להודעה (או ל"בקשה") את החלטת בית-המשפט הנכבד (ראו מש/2), ללא כחל או שרק, וזו מדברת בעד עצמה!

ועוד טוענים המשיבים, על-בסיס פרשנות סובייקטיבית, שאין לה אחיזה בכתובים, ועל בסיס איזושהי תחושת בטן, שאין לה תיעוד, שכביכול בהודעה מטעם הרשות הפלסטינית, לא התכוונה הרשות אלא לבקש "הבהרה" מהצד הישראלי.

79. המשיבים טענו ארוכות בתגובתם המשלימה בעתירה הראשונה, כי העותרים פעלו לכאורה "בחוסר תום לב" ופעולתם, היינו פנייתם לרשות הפלסטינית עם ההחלטה של בית המשפט, לוקה בחוסר ניקיון כפיים. כך, לפי הטענה, הציגו העותרים בפני הרשות מצג שווא לפיו קיים "פסק דין" לפיו על העותרת לשנות את מענה.

80. ראשית נציין, כי טענת ב"כ המשיבים, בהודעה המשלימה מטעמו בעתירה הראשונה, פוגעת באופן קשה בכבודם של העותרים. העותרים פעלו בהתאם להצעת בית המשפט שהתקבלה על ידי הצדדים. בהחלטה כתוב מפורשות - "העותרת תפנה בבקשה להעתקת מקום מגורים על פי הנוהל".

81. העותרת פנתה אל הרשות הפלסטינית כשבידה העתק מהחלטת בית המשפט, וזאת על מנת שהרשות הפלסטינית תסכים לקבל את ההודעה על עדכון מענה, ולשלוח אותה לצד הישראלי. שהרי בשל מדיניות ההקפאה ומהנסיבות שצוינו לעיל, הרשות הפלסטינית אינה מקבלת בדרך כלל הודעות על שינוי מען, אלא במקרים שבו יש הליך משפטי כגון המקרה שבפנינו.

82. פקיד הרשות הפלסטינית אשר קיבל לידיה את ההודעה על עדכון המען ושלה אותה לצד הישראלי, יודע קרוא וכתוב בשפה העברית, מכאן שאין כל יסוד לטענה של חוסר תום לב מצד העותרים!

83. **יודגש, כי ההודעה שהוגשה לצד הישראלי הינה הודעה רשמית של הרשות הפלסטינית, ולא בקשה להבהרה, כפי שהבינו המשיבים, או רצו להבין.**

84. לתגובה על טענת המשיבים, יסתפקו העותרים בדברי מנכ"ל משרד הפנים אשר העביר את ההודעה לצד הישראלי, באומרו:

על הודעת שינוי המען כתבנו הערה לפיה קיימת החלטת בית משפט המצורפת וביקשנו שיבדקו את ההחלטה של בית המשפט ושיקבלו את ההודעה על שינוי מענה של גב' _____ עאמר. ההערה **נכתבה לשמירה על קשרי עבודה ונימוס בלבד ולא כדי לבקש הבהרה מהצד הישראלי.**

יוזכר כי מאז שנת 2000 הצד הישראלי מסרב לקבל הודעות על שינוי מען שהרשות הפלסטינית מגישה לו במיוחד שינוי מען מעזה לגדה המערבית. ומכאן חשיבות הבהרת הסיבה להגשת ההודעה על שינוי מענה של גב' _____ עאמר וההערה שנמצאת על ההודעה. וזאת על מנת לבצע שינוי המען על המחשב הישראלי כמו שזה [הערת מתרגמת: המען] שונה על המחשב הפלסטיני [ההדגשה שלי. ע.ג.].

ראו ע/9 ו-ע/10.

85. מכתבו של מנכ"ל משרד הפנים לא משאיר מקום לספק, באשר לכוונת הרשות הפלסטינית להודיע באופן רשמי לצד הישראלי על שינוי מענה של גב' עאמר - ולא "לברר" או "לבדוק" החלטת בית המשפט, במיוחד לאור זאת ששולח ההודעה יודע קרוא וכתוב בשפה העברית ויכול להבין את הכתוב בהחלטת בית המשפט.

86. הצד הישראלי פעל בחוסר תום לב ופירש את הכתוב כאוות נפשו, בלי לחזור בעניין לרשות הפלסטינית, תוך משיכת זמן בטיפול בהודעתה של העותרת.

פרק 4 - טענות המשיבים מנוגדות למשפט המינהלי

4.א. התנהגות המשיב הינה בניגוד לעקרון חוקיות המינהל

87. המשיב 1 כפוף לדין ולעקרונות המשפט המינהלי והחוקתי. בהתאם לעקרון חוקיות המינהל, הסמכויות של המשיב חייבות להיות מעוגנות בצווים מפורשים, ומוגבלות לכתוב באותם צווים.

העקרון בדבר חוקיות המינהל (administrative legality) קובע כי אין סמכות לשום רשות מינהלית אלא אותה סמכות שהוענקה לה לפי חוק. זהו הכלל הבסיסי בדיני המינהל הציבורי: הוא משמש לביקורת החוקיות החלטה מינהלית ללא יוצא מן הכלל.

[...]

שני היבטים יש לעקרון בדבר חוקיות המינהל: העקרון דורש, לגבי כל מעשה מינהלי, ראשית הסמכה בחוק, ושנית – התאמה לחוק. (י' זמיר, **הסמכות המינהלית** (כרך א, נבו, תשנ"ו), 49-50).

88. עקרון חוקיות המינהל מחייב נקיטת לשון ברורה ומפורשת לעניין הסמכות המוענקת לרשות או לגוף מינהלי, וזאת על מנת להבטיח שהכוונה הייתה להעניק את אותה סמכות לאותה רשות ציבורית.

לא פעם אמר בית המשפט כי עקרון חוקיות המינהל דורש שהחוק יקבע את הסמכות המינהלית בלשון מפורשת. אין סיבה לנהוג אחרת בסמכות מינהלית. אכן הדין הוא בלשונו של השופט ברק כי "אין לו לגוף שלטוני אלא מה שהוענק לו לגוף שלטוני (במפורש או במשתמע)".

מה, אם כן, בא בית המשפט להשמיע לנו כשהוא אומר כי הסמכות צריכה להיות מפורשת ולא משתמעת? אין הוא אומר כי באופן עקרוני סמכות אינה יכולה להיות משתמעת מלשון החוק. הוא אומר רק זאת, שאף כי סמכות יכולה להיות משתמעת, ולא בהכרח מפורשת, הרי בנסיבות כאלה, כדי להיות משוכנע שהחוק מתכוון להקנות את הסמכות, הוא עומד על כך שההסמכה תהיה מפורשת, או לפחות (לפי גרסה אחרת) ברורה לגמרי. (י' זמיר, **הסמכות המינהלית** (כרך א, נבו, תשנ"ו), 255-256).

89. המשיב 1, המפקד הצבאי בגדמ"ע, רואה עצמו כבעל הסמכות לעדכן המען, והוא טוען כי בהתאם לסעיף 6(ב) למנשר 7 הוא יכול לקבל לידי תחומי אחריות בעניין שינוי המען, על אף האמור בסעיף 5 למנשר. המשיב מרחיק לכת, ואינו מסתפק בסמכות לעדכן המען, אלא הוא מתנה הדבר באישורו, דבר שלא היה קיים טרם הסכם אוסלו (ראה פרק 1 לעיל).

90. **יחד עם זאת, הוא אינו מצביע על צו צבאי כלשהו מעודכן, שיצא לאחר חתימת הסכם אוסלו, לפיו הוא מכריז שקיבל לידי את העניין של שינוי המען בניגוד לסעיף 28 לנספח III להסכם הביניים. כמו כן, הוא משאיר את הפרוצדורה בעניין שינוי המען עלומה מעיני העותרים!**

91. **רוצה המשיב לקבוע ששינוי מען מחייב את אישורו? רוצה המשיב לקבוע שהשתקעות בגדה המערבית של תושב השטחים מחייבת היתר? רוצה המשיב לקבוע פרוצדורות לעניינים אלו? יתכבד ויעלה את הדברים על הכתב בצורה של צו מסודר ובהיר. ואם הצו הוא סביר ובגדר סמכויות המשיב לפי דין – ככתוב בו כך יהיה.**

92. אך נוח לו למשיב לטעון טענות באוויר, המשתנות מפעם לפעם – הן בנוגע לסמכויות, הן בנוגע ל**פרוצדורות**: בלי מקור חקיקתי, בלי פרסום ושקיפות. המשיב דורש שפעולות ייעשו "לפי הנוהל" אך אינו מפרסם שום נוהל. המשיב מבקש לאחוז בכל סמכות ולהתנער מכל סמכות – אך אינו מפרסם צווים מסודרים המגדירים את הסמכויות. ואזי – שולטת השרירות.

4.ב. הסדר סתר - בין המשיב 1 לרשות הפלסטינית!?

93. בפרק 2.א.2 ראינו כי המשיבים טענו בהודעה המשלימה לעתירה הראשונה, כי כביכול קיים בין המשיב 1 לבין הרשות הפלסטינית הסכם, אשר במסגרתו הובהר לרשות הפלסטינית כי הסמכות לעדכון כתובתו הרשומה של פלסטיני מעזה לגדה המערבית חייבת את אישורו של המפקד הצבאי.

94. המשיב לא הצביע על מקור כתוב כלשהו בו מופיע הסדר זה, ולא הסגיר אף ברמז איפה ומתי פורסם הנוהל בציבור והיכן עוגן במפורש, או אושר סופית.

95. כידוע, הסדרים והסכמים מדיניים, כמו גם אמנות והסכמים בינלאומיים, אינם הופכים להיות חלק מהדין הישראלי או החקיקה הצבאית אם לא אומצו בחקיקה מפורשת. מכאן, של"הסכמות" של המפקד הצבאי עם הרשות אין כל תוקף.

כללי המשפט הבינלאומי ההסכמי אינם נקלטים אוטומטית ואינם הופכים לחלק מן הדין החל בישראל, כל עוד לא אומצו או שולבו בדרך החקיקה והפכו לחלק מן המשפט החל בישראל מכוח הוראותיו של חוק חרות או של חקיקת משנה, ששאבה כוחה מהסדר חקיקתי RAETER LEGEM (השווה: סעיף 10 לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955). אמר בקשר לכך בית - משפט זה מפיו של השופט ברנזון בע"א 148, 145, 25/55, בעמ' 1829:

הסכם רודוס הוא חוזה-ברית (TREATY) בין מדינת ישראל לבין מדינה אחרת. יהא כוחו ותקפו של חוזה כזה מבחינת המשפט הבינלאומי אשר יהיה, אין הוא בבחינת חוק שבת-המשפט שלנו יזדקקו לו או יתנו לו תוקף כל שהוא. הזכויות שהוא מעניק והחובות שהוא מטיל הן זכויות וחובות של המדינות אשר כרתו את ההסכם ומימושן הוא אך ורק בידיהן בדרכים המיוחדות להשגת ביצועם של חוזים בינלאומיים. חוזה כזה אינו ניתן בכלל לשיפוטם של בתי-המשפט במדינה, אלא אם ובמידה שהוא, או הזכויות והחובות הנובעות ממנו, צורפו בכור החקיקה של המדינה וקיבלו צורה של חוק מחייב. במקרה כזה, נזקק בית-המשפט, לאמיתו של דבר, לא להסכם בתור שכזה כי אם לחוק שהטביע עליו את חותמו ונפח בו רוח-חיים משפטית מבחינת החוק המוניציפלי שלנו. (בג"צ 69/81 באסיל אבן עיטה נ' מפקד אזור יהודה והשומרון, פ"ד לז(2), 197, עמ' 229-230).

96. גם אם נניח שיש הסכם כתוב, אשר עוגן בצורה כלשהי בחקיקה הצבאית הפנימית, עדיין קיימת חובה על המפקד הצבאי לפרסם את הנוהל לכלל הציבור ולעגן את אותו הסכם בצו מפורש. במיוחד היות שהפגיעה כתוצאה מאי עדכון כתובת רשומה הינה קשה ביותר וההשלכות שלה רבות משמעות, בין השאר נוכח המחסומים הרבים בגדה המערבית אשר מגבילים את תנועתם של פלסטינים המתגוררים שם.

דנים על נושא שהוא אחד מיסודות החיים הקונסטיטוציוניים, על חופש האדם לצאת ולבוא בתחום המדינה כאוות נפשו. התערבות בשטח הזה, המיועדת להיות בת תוקף לגבי הציבור כולו יש בה משום ערעור עמודי התווך של מדינה דמוקרטית. לכן יש להקפיד הקפדה כפולה ומכופלת על כך, שלא ייעשה מעשה התערבות כנ"ל אלא ע"י מעשה חקיקה, ויש לשמור שמירה מעולה על קיום אחד מכלליה הגדולים של כל חקיקה, אשר מצא את ביטויו בסעיף 10 של פקודת סדרי השלטון והמשפט, דהיינו, כי אין לך חוק אלא אם הוא הובא לידיעת הרבים בדרך שהחוק קבע בעצמו, כי אם לא כן ייווצר מצב של אנדרלמוסיה שאיש לא יוכל לדעת מה מותר ומה אסור, ולפיכך אי-אפשר יהא לדרוש ממנו שיהא שומר חוק ושל לא יעשה מעשה בלתי חוקי. (בג"צ 220/51 ג'מאל מחמוד אסלאן ו-30 אח' נ' המושל הצבאי של הגליל, נצרת, פ"ד ה(2), 148).

ג.4. חובת פרסום הנחיות מינהליות ונהלים

97. המשיב חייב לפעול בגלוי ולחשוף ולפרסם את הנהלים שבהתאם להם הוא פועל בעניין עדכון כתובות של פלסטינים, ונוהל העבודה המוסכם, לטענתו, בינו לבין הרשות הפלסטינית.

98. גם פרופ' יואב דותן במאמרו "פרסום הנחיות מינהליות" עמד על החשיבות הרבה של פרסום הנחיות מינהליות:

חשיפת ההנחיות תואמת דרישות המצוינות במהותו של עקרון שלטון החוק: שוויון, צפיות הדין ועקביותו. היא תסייע לאזרח לתכנן את צעדיו ולצפות את השפעת הפעולה השלטונית על ענייניו. היא גם חיונית כדי להבטיח שההנחיות ישמשו בלם יעיל נגד תופעות שליליות, העלולות להתלוות להפעלת שיקול-דעת ספורדי: אפליה, שרירות ואף שחיתות. החשיפה גם עשויה לייעל את פעולת המינהל הציבורי ולחסוך לרשות זמן ומשאבים המוקדשים לטיפול בפניות חסרות תוחלת או בבקשות למידע והבהרות. לפיכך, אין ספק כי חשיפת ההנחיות תסייע גם לשיפור היחסים שבין האזרח למינהל ותגביר את האמון של הציבור בשליחיו". (משפט וממשל כרך ג' 475 בעמ' 484-485).

99. ועוד - בפסק הדין בעתירה המינהלית של האגודה לזכויות האזרח ואח' נ' משרד הפנים, שעניינה זכות העיון בנהלים והוראות של פרסום הנהלים של משרד הפנים, נקבע כי:

החובה לפרסום הנחיות ונהלים של הרשות הציבורית נובעת מעקרון הפומביות ומושתתת על שני טעמים מרכזיים: האחד, ההכרה בזכותו של הפרט לדעת את הנורמות הכלליות והמדיניות המשפיעות על זכויותיו. חוסר הידיעה של תוכן הנהלים וההנחיות משליך במישרין על יכולתו של הפרט לפעול למען מימושן של זכויותיו ומונע ממנו את היכולת להתמודד עימן ולהגן על זכויותיו.

הטעם השני נוגע לרשות הציבורית ולתקינות פעילותה. הפרסום והשקיפות מהווים מחסום בילתו אין לפעילות תקינה של המינהל ולשלילת אפליה, מעשה שרירות או העדר ענייניות כלפי האזרח. בנוסף לכך, פרסום ומתן זכות עיון מאפשרים ביקורת של בתי המשפט ושל הציבור על ההחלטות ועל התנהלות הרשות, דבר התורם מהותית לשיפור, תיקון והתייעלות של השירות הציבורי. (עת"מ 530/07 האגודה לזכויות האזרח ואח' נ' משרד הפנים, פסק דין מיום 5.12.07).

100. לסיכום, חובתו של המפקד הצבאי, כרשות מינהלית, אם הוא טוען כי בסמכותו הבלעדית לאשר או לסרב לעדכן כתובות רשומות של פלסטינים מעזה לגדה המערבית, להוכיח לעותרים כי קיים מקור סמכות מפורש המצביע על כך. ואם טוען הוא להסכם עם הרשות בעניין, עליו להפנות את העותרים לאותו הסכם או הסדר, ולנוהל שנקבע. זאת במיוחד לאור העובדה שלפי המכתב שבידי העותרים, הרשות הפלסטינית טוענת כי היא עובדת אך ורק בהתאם לסעיף 28 לנספח III להסכם.

פרק 5 - העותרת רשאית לחיות בגדה המערבית ללא עדכון מענה, נוכח מעמדה בשטחים כתושבת הרשות הפלסטינית

101. העותרת אינה מבקשת מעמד בשטחים, היות שהיא כבר תושבת השטחים. כל מה שהעותרת מבקשה הוא לעדכן את כתובתה הרשומה בהתאם למענה הנכון, היינו טולכרם.

102. העותרת הינה פלסטינית תושבת הרשות הפלסטינית. מכאן זכותה לחיות בשטחי הרשות, היינו הגדה המערבית או עזה. (ראו הרחבה בעניין זה - פרק 4 מההודעה המשלימה של העותרים בבג"ץ 2680/07, ראו ע/13).

103. לעדכון הכתובת הרשומה חשיבות רבה והשלכות משמעותיות על זכויותיה של העותרת. כך תוכל לקבל את השירותים מהמת"ק הקרוב למקום מגוריה.
- עדכון הכתובת בספח תעודת הזהות מבטיח לעותרת חופש תנועה אל מחוץ לגדה המערבית דרך גשר אלנבי. כל עוד כתובתה של העותרת אינה בגדה, לא תוכל לעזוב את שטח הגדה המערבית לחו"ל, ואם תצא לביקור משפחתי ברצועה, ספק אם תוכל לחזור אל ביתה ללא הגשת עתירה נוספת בעניינה.
104. העותרת שייכת לקבוצה גדולה של פלסטינים המתגוררים בגדה המערבית, ואשר מענם הרשום לא עודכן ונשאר ברצועה, וזאת נוכח מדיניות ההקפאה של ישראל מזה שבע שנים.
105. אותה קבוצה נתקלת באופן יומיומי בבעיות בשל הכתובת הלא מעודכנת בספח תעודת הזהות. לדוגמא, המוקד להגנת הפרט הגיש סדרת עתירות בעניינם של פלסטינים אשר מתגוררים בגדה ומענם הרשום נשאר ברצועה, אשר ביקשו לקבל באמצעות המת"ק בגדה היתרים לביקור בני משפחותיהם הכלואים בבתי הכלא בישראל.
- המדינה התחייבה להסדיר בנוהל את עניין היתרי הביקור של אותה קבוצה של פלסטינים בבתי הכלא בישראל, והחזרתם אל שטח הגדה המערבית.
- העתק מהנוהל מצורף ומסומן ע/25.

ולסיכום

106. העותרת מבקשת לעדכן את מענה הרשום בספח תעודת הזהות שלה, על מנת שתוכל לקבל את השירותים מהמת"ק הקרוב לביתה, ובנוסף, על מנת שתוכל לצאת מהגדה המערבית דרך גשר אלנבי וכדי שתוכל לבקר את משפחתה ברצועה מבלי חשש שלא תוכל לחזור לאחר מכן לביתה בטולכרם, זאת בשל מדיניות המשיבים המצמצמת את כמות היתרי המעבר בישראל לצורך מעבר בין חלקי השטחים.
107. העותרת אינה מבקשת לקבל מעמד בשטחים, היות שהיא תושבת השטחים והינה במעמד זה למעמד בעלה בשטחים.
108. כל חפצה של העותרת - עדכון כתובתה בתעודת הזהות הפלסטינית למענה הנכון, למקום בו היא מתגוררת.
109. ממכתב מנכ"ל משרד הפנים ניתן לראות במפורש כי הרשות הפלסטינית רואה את עצמה כבעלת הסמכות בעניין עדכון המען הרשום של פלסטינים, זאת בהתאם לסעיף 28 לנספח III להסכם הביניים, ואשר עוגן בחקיקה הצבאית בהתאם לסעיף 5 למנשר 7, וכך היא פועלת.
110. בשל מדיניות ההקפאה הגורפת, מזה שבע שנים, ובשל הבעיות בהם נתקלו פלסטינים במחסומים הצבאיים השונים בגדה, כפועל יוצא של אי עדכון כתובתם החדשה על ידי

המשיב בהעתק מרשם האוכלוסין, הפסיקה הרשות לקבל הודעות על שינוי מען, אלא במקרים שבהם קיים הליך משפטי והצדדים הסכימו על כך שהעותר יפעל לשינוי מענו.

111. המשיב 1, המפקד הצבאי בגדמ"ע, רואה עצמו כבעל הסמכות לעדכון המען, וטוען כי בהתאם לסעיף 6 למנשר 7 הוא יכול לקבל לידי תחומי אחריות בעניין שינוי המען על אף האמור בסעיף 5 למנשר.

112. סעיף 6 למנשר הינו סעיף כללי ולא מפורט, ואין התייחסות מפורשת לעניין סמכות המפקד הצבאי לאשר עדכון כתובות במרשם האוכלוסין הפלסטיני מעזה לגדה המערבית.

113. אם רוצה המשיב להחזיק בסמכות לעניין שינוי המען בניגוד לאמור רק בסעיף 28 להסכם אוסלו, ולהרחיבה, עליו החובה - ומכוח היותו רשות מינהלית - לעשות זאת בצורה מסודרת, באמצעות צו שיקבע מהי הפרוצדורה לעניין שינוי המען, ומהם המסמכים הנדרשים לכך, תוך ציון מפורש שהפרוצדורה בהסכם אוסלו לעניין עדכון המען אינה חלה יותר.

114. אם כופרים המשיבים בסמכות של הרשות מכוח הסכם אוסלו, ההסדר שקובע הינו ההסדר שהיה קיים טרם אוסלו, היינו הודעת שינוי מען רטרואקטיבית, ללא צורך באישור מוקדם למעבר לכתובת החדשה או למקום המגורים החדש, ואשר מוגשת ישירות למת"ק הישראלי.

115. העותרת עיזכנה את כתובתה, בהתאם לנוהל הנהוג, בצד הפלסטיני, היינו במרשם האוכלוסין הפלסטיני, שהינו המקור. מענה עודכן, ואילו המשיבים, לרבות המשיב 1, ממשיכים להמציא תירוצים על מנת לדחות את ההודעה על עדכון מענה של העותרת בהעתק מרשם האוכלוסין בו הוא מחזיק, ובדרך זאת מנסים להקשות על העותרת להמשיך בחייה בטולכרם, מקום בו היא מתגוררת בפועל עם בן-זוגה.

עתירה זו נתמכת בתצהיר שנחתם בפני עו"ד בגדה ונשלח לח"מ בפקס, בתיאום טלפוני. בית המשפט הנכבד מתבקש לקבל תצהיר זה, ואת ייפויי הכוח שאף הם ניתנו בפקס, בהתחשב בקשיים האובייקטיביים בנוגע למפגש בין העותרים לבין באי כוחם.

לאור כל האמור, מתבקש בית המשפט הנכבד להוציא צו על תנאי כמבוקש, ולאחר שמיעת תשובת המשיבים, להפכו לצו מוחלט. כמו כן מתבקש בית המשפט להשית על המשיב את הוצאות העותרים ושכ"ט עו"ד.